

БЕЗПЛАТНИЯТ ПЪТЕВОДИТЕЛ НА IPSC BULGARIA

ПЪЛНИЯТ НАРЪЧНИК НА НОВИЯ СТРЕЛЕЦ

83 отговора · 12 теми · от първия курс до първия мач

Екипировка · Курс и разрешително · Закупуване на оръжие · Патрони
Състезателна екипировка · Клубове · Правила · Рекордът

IPSC BULGARIA — националният рекорд и академия за нови стрелци
ipscbg.com

В НАРЪЧНИКА

- За спорта — 3 въпроса
- Екипировка — 3 въпроса
- Клубове — 2 въпроса
- Правила — 3 въпроса
- Рекорд — 3 въпроса
- Курс и разрешително — 14 въпроса
- Закупуване на оръжие — 13 въпроса
- Оръжието вкъщи — 9 въпроса
- Основна екипировка — 11 въпроса
- Патрони и съхранение — 4 въпроса
- Състезателна екипировка — 7 въпроса
- Ревюта и още — 11 въпроса

ПЪЛНИЯТ НАРЪЧНИК НА НОВИЯ СТРЕЛЕЦ

Всички въпроси и отговори, подредени по теми. Пълната версия живее на ipscbg.com/faq — там с търсенето и филтрите.

ЗА СПОРТА

Какво е IPSC?

Международната практическа стрелкова конфедерация. Състезанията съчетават скорост, точност и движение с оръжие срещу време.

Как се печели един мач?

Най-високият сбор от Hit Factor по всички стейджове. Точките се делят на времето — бързината и точността заедно.

Има ли възрастови ограничения?

Има категории за юноши и за сениори. Всяка дивизия и категория се класира отделно — всички на равна основа.

ЕКИПИРОВКА

Каква екипировка ми трябва за начало?

Пистолет, кобур с покриване на спусъка, IPSC колан, балистични очила и защита на слуха. Това е минимумът.

Може ли да започна с ловен или служебен пистолет?

Да, в повечето дивизии. Важното е оръжието да е надеждно и да отговаря на правилата на съответната дивизия.

Защо кобурът трябва да покрива спусъка?

За да се предотврати случайно натискане на спусъка при изваждане. Безопасността е най-висшият приоритет.

КЛУБОВЕ

Как да намеря клуб близо до мен?

Картотеката и календарът показват клубовете и техните мачове. Свържи се с най-близкия клуб за пробна тренировка.

Трябва ли да съм член на клуб?

За да участваш в клубни мачове и да попълваш рекорда — да. Клубът гарантира, че познаваш правилата и безопасността.

ПРАВИЛА

Какво е процедурална?

Наказание от 10 секунди за нарушение на правилата на стейджа – например пропусната мишена или заобиколен ред.

Какво означава "мъртва мишена" (miss)?

Мишена, която не е улучена изобщо. Носи най-голямото наказание и пада голяма част от точките.

Какво е major и minor?

Два начина за отчитане на попаденията, определени от мощността на патрона (хроно). Major дава повече точки за трудно попадение.

РЕКОРД

Какво съдържа рекордът?

Всички мачове, стейджове, резултати, картотека на стрелците и национален ранкинг – отворени и проверими.

Как се изчислява ранкингът?

Методологията е отворена и описана на страницата Методология на рейтинга.

Как влизат резултатите?

От официалните PractiScore експорти (файлове .psc) на клубните мачове, след проверка на самоличността на стрелците.

КУРС И РАЗРЕШИТЕЛНО

Какъв курс ми е нужен за притежаване на оръжие?

Нужен е курс за придобиване на правоспособност за боравене с оръжие, провеждан от лицензиран инструктор (обикновено към най-близкия клуб). След него се явяваш на изпит пред комисия. Изкареният курс и изпитът са задължителна стъпка, преди да подадеш документи за разрешително. Започни от Академията

Колко време трае курсът?

Обикновено курсът обхваща няколко учебни дни (теория и практика). Общата продължителност варира по клубове, но стандартно е между 8 и 20 учебни часа, разпределени в един или два дни, след което следва изпитът. Започни от Академията

Какви документи са необходими за изкарване на курса?

За самия курс обикновено са достатъчни лична карта и медицинско свидетелство, че нямаш противопоказания за боравене с оръжие. Точният списък потвърди с клуба, който провежда курса – изискванията се публикуват при записването. Започни от Академията

Изпит – как протича?

Изпитът включва теоретична част (правила за безопасност, устройство на оръжието, закони) и практическа част – боравене с незаредено оръжие, разглобяване и сглобяване, стрелба по изискванията на изпитната програма. Оценката се формира от двете части заедно. Започни от Академията

Разстояние на стрелба

По време на курса стрелбата се провежда на безопасни дистанции според клуба и стрелбището – обикновено от 7 до 25 метра. Упражненията започват от близка дистанция и постепенно се отдалечаваш, докато усвояваш прицелването и бораването. Започни от Академията

Видове мишени

В практическата стрелба се използват хартиени мишени (IPSC профил с зони A, C и D) и метални "repper popper" и "plate". Хартиените се оценяват по точки, металните трябва да паднат, за да се зачете попадението. Научи повече в Академията

По какво се стреля?

По време на курса се стреля с учебни патрони на клубно оръжие или с твоето, ако вече притежаваш такова. Разходът на патрони е включен в програмата – клубът осигурява необходимото количество за упражненията и изпита. Започни от Академията

Упражнения за придобиване на точност

Започни с неподвижна стойка и бавни серии – по 5 изстрела с фокус върху прицелването и спуська. Следвай дишането си, не дърпай спуська, а го "изненадвай". Постепенно добавяй скорост, но само когато резултатът остава стабилен. Започни от Академията

Как да боравим безопасно с оръжие?

Три златни правила: 1) дръж оръжието винаги насочено в безопасна посока; 2) третирай всяко оръжие като заредено; 3) пръстът ти е извън спуська, докато не си готов да стреляш. Спазвай ги винаги – на стрелбището и вкъщи. Научи повече в Академията

Устройство на оръжието

Основното устройство включва цев, затвор, рамка, пълнител и спусков механизъм.

Познаването на всяка част ти помага за безопасно боравене, разглобяване и отстраняване на засечки – това е част от курса и изпита. Научи повече в Академията

Захват на пистолета

Хващай пистолета високо и здраво, с палец успореден на затвора, а другата ръка обхваща пръстите отпред. Целта е максимален контрол върху отката и бързо възстановяване на прицела след всеки изстрел. Започни от Академията

Мерни прибори

Мушка и мерник – подравняваш ги, така че мушката да е в средата на прореза, а върхът ѝ – на едно ниво с мерника. Фокусирай окото върху мушката, а не върху мишената. Оптиката (ред-дот) опростява това, но основите си остават същите. Започни от Академията

Лентоване

Лентоването означава пълнене на пълнителя и поставянето му в оръжието. При самозаредно оръжие това става с притискане на патроните надолу и назад. Практикувай безопасно – винаги с насочено в безопасна посока оръжие. Научи повече в Академията

Команди

На стрелбището се изпълняват стандартни команди: "Заряди", "Готов", "Огън", "Стоп", "Разреди" и "Прегледай". Изпълнявай ги винаги, когато чуеш – дори по време на упражнение. Те са стълбът на безопасността. Научи повече в Академията

ЗАКУПУВАНЕ НА ОРЪЖИЕ

Към какъв модел пистолет да се насоча, да си купя?

За първо оръжие избирай надеждна марка с добра поддръжка в България — 9×19 е най-практичният калибър за състезателна стрелба. Изпробвай няколко модела, преди да решиш: комфортът в ръката и теглото на спусъка са лични. Питай и други стрелци в клуба. Вземи чеклиста за екипировка

Как става закупуването (процедурата)?

Подаваш заявление в КОС (Комисията по оръжията и специалните средства) с искане за издаване на разрешително за покупка. Към него прилагаш документите си и медицински свидетелства. След одобрение закупуваш оръжието от лицензиран търговец и го вписваш в разрешителното. Вземи чеклиста за екипировка

Видовете документи, които трябва да си извадиш

Заявлението до КОС, удостоверение за изкаран курс и издържан изпит, медицински свидетелства (психиатър, психолог, очен и общопрактикуващ лекар), свидетелство за съдимост и документ за право на собственост/ползване на жилището, където ще се съхранява оръжието. Списъкът се актуализира — свери го с КОС към момента на подаване. Вземи стартовия план

Адреси на съда, адреси на диспансери

Медицинските свидетелства се издават от диспансери и специалисти по местоживееене — потърси най-близките психиатричен и психологичен кабинет. Съдът е районният съд по постоянния ти адрес. Точно адресите потвърди при записване в клуба — той ги следи актуални. Вземи стартовия план

Пътят за закупуване

Курс → изпит → медицински документи → заявление в КОС → одобрение → покупка от лицензиран търговец → вписване в разрешителното → прострелване в КОС. Целият процес отнема от няколко седмици до няколко месеца — планирай предварително. Вземи чеклиста за екипировка

Изисквания, на които трябва да отговарям, за да закупя оръжие

Трябва да си навършил минималната възраст, да нямаш влязла в сила присъда за умишлено престъпление, да не страдаш от заболявания, противопоказващи боравенето с оръжие, и да си изкарал курса с изпит. Също така трябва да осигуриш безопасно съхранение в дома си. Вземи стартовия план

Колко голяма да бъде касата (монтаж, изисквания)?

Касата трябва да е достатъчно голяма, за да побере оръжието (и патроните, ако се съхраняват заедно) и да е здраво закрепена — за стена или под. Изискванията покриват сигурност срещу кражба и достъп от деца. Планирай поне 1-2 сантиметра свободно пространство около оръжието. Вземи стартовия план

Срокове за одобрение

Законовите срокове за разглеждане на заявлението от КОС са ограничени, но на практика процесът зависи от натовареността на комисията. Реалистично планирай между 30 и 90

дни от подаването до одобрението. Вземи стартовия план

Закупуване на оръжието

С одобрено разрешително за покупка отиваш при лицензиран търговец, избираш конкретното оръжие и заплащаш. Търговецът издава документите за покупка, които носиш в КОС за вписване на оръжието в разрешителното за съхранение и носене. Вземи чеклиста за екипировка

Срокове за оставяне на оръжието след като е закупено

След покупката трябва да впишеш оръжието в КОС в определения срок, обикновено до няколко дни от закупуването. Не отлагай — при изтичане на срока може да имаш неприятности със закона. Свери точния срок с КОС или клуба. Вземи стартовия план

Носене на оръжието в КОС

Оръжието се пренася в затворен калъф, разредено, без патрони в пълнителя или патронника. Документите (разрешително и лична карта) са винаги при теб. В КОС и на стрелбището следвай указанията на служителите и инструктора. Вземи стартовия план

Оставяне на оръжието в КОС (5 патрона)

При прострелване в КОС се оставя определен брой патрони (включително контролни), а оръжието се предава разредено. След приключване получаваш оръжието обратно заедно с документ за извършената проверка. Спазвай реда на служителите. Вземи стартовия план

Срокове за прострелване

След вписване на новото оръжие трябва да го простреляш в КОС в определения срок — обикновено в рамките на няколко дни до няколко седмици. При пътуване и при промяна на данни може да се изисква ново прострелване. Вземи стартовия план

ОРЪЖИЕТО ВКЪЩИ

Взимане на оръжието въщи — и сега?

Прибираш го в касата разредено и заключено, далеч от деца. Отдели време за почистване и разгледай устройството, за да свикнеш с него. Съхранявай патроните отделно, ако законът го позволява в твоя случай. Вземи стартовия план

Трябва ли да си изчисти оръжието след прострелване?

Да — след всяка стрелба. Праховият нагар и металните отлагания влияят на надеждността и точността. Редовното почистване удължава живота на оръжието и ти дава възможност да откриеш проблеми навреме. Вземи стартовия план

Какви препарати за почистване да си купя?

Разтворител за нагар, масло за смазване (машинно или специализирано) и, ако искаш, паста за полиране на канала на цевта. Не прекалявай с препаратите — качеството е по-важно от количеството. Вземи чеклиста за екипировка

Каква смазка да си купя?

Избирай смазка, предназначена за оръжия — те издържат на високи температури и не се изпаряват бързо. Върху канала на цевта и контактните повърхности нанасяй тънък слой. Универсални WD-40 не заместват истинската смазка. Вземи чеклиста за екипировка

Какво още ми е нужно за почистване?

Парчета плат или фланела, четка за канала на цевта, протривка с патронче, клечки за труднодостъпни места и стара кърпа за работната повърхност. Всичко това се побира в малка кутия. Вземи чеклиста за екипировка

Инструменти какви да си купя (чук, протривки и т.н.)?

Комплект протривки с различни четки, дървени или пластмасови клечки, малък чук за избиване на щифтове при разглобяване и клещи. Не използвай метални инструменти направо върху оръжието без защитна подложка. Вземи чеклиста за екипировка

Как се разглобява?

Първо се убеди, че оръжието е разредено. Извади пълнителя, провери патронника, след това следвай указанията на производителя: изваждане на затвора, отделяне на цевта и пружината. Разглобявай на чиста подложка и запомни реда. Научи повече в Академията

Как се почиства?

Нанеси разтворител, прокарай протривката по канала на цевта, избърши затвора и контактните повърхности, после нанеси тънък слой смазка върху движещите се части. Не препълвай с масло — излишъкът привлича прах. Вземи стартовия план

Подложка за почистване

Силиконова или гумена подложка предпазва масата и оръжието от надраскване. Избирай такава с ръб, който задържа препаратите, и с магнитно поле за малките части, които лесно се губят. Вземи чеклиста за екипировка

ОСНОВНА ЕКИПИРОВКА

Колко пълнителя да си купя / какви пълнители?

Започни с поне 3–4 пълнителя — един в оръжието, един в запас и два за тренировка. Купувай оригинални пълнители за модела си; евтините имитации са чест източник на засечки. Вземи чеклиста за екипировка

Оптика — да си купя ли, каква, трябва ли ми?

За състезателна стрелба ред-дот оптиката е огромно предимство — по-бърз прицел и по-добро наблюдение на попаденията. Не е задължителна за начало. Започни с механични прибори и добави оптика, когато си готов да инвестираш сериозно. Вземи чеклиста за екипировка

Каква тениска да си купя?

Свободна, дишаща тениска, която позволява движение на раменете. Естествени материи или технически тъкани — важното е да не ограничава. Клубните тениски са добър старт. Вземи чеклиста за екипировка

Какви панталони да си купя?

Удобни, с коленни части, които позволяват клек и движение. Много стрелци ползват технически или тактически панталони с джобове за пълнители. Избягвай тесни дънки. Вземи чеклиста за екипировка

Какви обувки да си купя?

Стабилни спортни обувки с добър захват — тип "court" или леки туристически. Подметката трябва да осигурява сцепление на чакъл, бетон и трева. Не използвай обувки с тънка подметка. Вземи чеклиста за екипировка

"Грей мен" — какво означава?

Терминът означава преминаване от начинаещ към състезател, който вече знае правилата и се справя безопасно. Идва от английското "grey man" в стрелковата култура — този, който не изпъква, но работи надеждно. Научи повече в Академията

Каква раница да си купя?

Удобна раница, която побира очилата, защитата на слуха, патрони, вода и инструменти за почистване. Дъждобран и резервни батерии също намират място. Няма нужда от скъп тактически модел — надежден е достатъчен. Вземи чеклиста за екипировка

Каква шапка да си купя?

Шапка с козирка, която предпазва очите от слънце и от отломки. Избягвай метални елементи, които могат да отразяват светлина. Обикновена спортна шапка върши работа. Вземи чеклиста за екипировка

Пачове, клипчодържатели (не е задължително, но е желателно)?

Пачовете са декоративни и клубни, клипчодържателите помагат за бърза смяна на пълнителите. Не са задължителни, но улесняват тренировката и придават завършен вид. Добави ги с времето. Вземи чеклиста за екипировка

Какъв куфар да си купя?

Твърд или мек куфар с отделение за оръжието и за принадлежностите. Избирай с ключалка и, при пътуване, отговарящ на правилата за транспорт. Внимавай с теглото. Вземи чеклиста за екипировка

Как се пренася оръжието?

В затворен калъф, разредено, без патрони в пълнителя или патронника. Калъфът се заключва, а документите са при теб. При пътуване с автомобил оръжието не се оставя на видимо място. Вземи стартовия план

ПАТРОНИ И СЪХРАНЕНИЕ

Закупуване на допълнителен брой патрони — какви документи са нужни?

Закупуването на боеприпаси изисква валидно разрешително за съхранение и носене, както и съответните документи за покупка. Търговецът отчита всяка покупка. Свери точния регламент с КОС — той се променя. Вземи стартовия план

Съхранение на оръжието

Оръжието се съхранява в здраво закрепена каса, заключено и недостъпно за други. Патроните, ако се съхраняват отделно, са на сигурно място. Поддържай стабилни температура и влажност, за да избегнеш корозия. Вземи стартовия план

Как да си направя касата — датчици, термометри, автоматично включване на светлина?

Започни с влагоабсорбатор или силикагел, термометър с хигрометър и, ако искаш, LED лента с автоматично включване при отваряне. Малките датчици за влажност струват малко и предпазват от корозия. Вземи стартовия план

Каква температура и влажност трябва да е в касата?

Стреми се към стайна температура (18–24°C) и относителна влажност под 50–60%. Високата влажност предизвиква корозия. Проверявай редовно и подменяй влагоабсорбатора. Вземи стартовия план

СЪСТЕЗАТЕЛНА ЕКИПИРОВКА

Какъв холстър да си купя?

За IPSC избирай холстър с покриване на спуська и добро фиксиране, предназначен за състезателна стрелба. Кобурът се носи на колана на бедрото. Изпробвай изваждането преди покупка. Вземи чеклиста за екипировка

Какъв колан да си купя?

Твърд състезателен колан (двупластов или с твърда сърцевина) с размер, който не се огъва при натоварване. На него монтираш холстъра и пълнителите. Съобразявай се с правилата на дивизията. Вземи чеклиста за екипировка

Допълнителна екипировка

Задължителни: очила и защита на слуха. Полезни: чанта за пълнители, резервен пълнител, кърпа за почистване, вода. С времето добавяй предмети, които улесняват тренировката и мача. Вземи чеклиста за екипировка

Каква жилетка да си купя?

Лека, дишаща жилетка с джобове за пълнители и принадлежности. Някои дивизии изискват определени модели – свери се с правилата на дивизията, преди да избереш. Вземи чеклиста за екипировка

Какви плаки да си купя?

Плаките (магнитни или велкро) позволяват бърза смяна на пълнителите по време на мач. Избирай съвместими с колана и жилетката си. Започни с 2–3, разположени удобно. Вземи чеклиста за екипировка

Какви модулни джобове да си купя, за какво се ползват?

Модулните джобове се монтират на колана или жилетката и държат пълнители, инструменти или патрони. Избирай размер според нуждата и позицията – удобният достъп е ключов. Вземи чеклиста за екипировка

Комбинации на модулни джобове

Обичайна комбинация: два малки джоба за пълнители отпред, един по-голям за резервен или инструменти отзад. Експериментирай по време на тренировка, за да намериш удобната за теб позиция. Вземи чеклиста за екипировка

РЕВЮТА И ОЩЕ

Ревюта и сравнения на различни продукти

Преди покупка сравни моделите по надеждност, цена на резервни части и поддръжка в България. Питай в клуба за реален опит, а не само рекламни материали. Твоят комфорт в ръката е решаващ. Вземи чеклиста за екипировка

Какви курсове още мога да изкарам — къде?

Освен базовия курс има специализирани — за състезателна стрелба, тактически, за почистване и поддръжка, за първа помощ. Информирай се в клубовете и федерацията за следващите обучения. Започни от Академията

Ножове — ревюта

Ножовете не са основна екипировка за състезателната стрелба, но са полезни за тренировъчни дейности. Ако избираш, гледай качеството на стоманата и сигурността на закопчаването. Вземи чеклиста за екипировка

Какъв фенер да си купя?

Компактен LED фенер с добра яркост и надеждна батерия. Полезен при проверки и тренировки в слаба светлина. Не е задължителен за състезания. Вземи чеклиста за екипировка

Нужен ли ми е компенсатор? Какъв компенсатор да си купя?

Компенсаторът намалява отката и подема, но променя баланса и може да не отговаря на правилата на някои дивизии. За начинаещи не е необходим — фокусирай се върху техниката. Вземи чеклиста за екипировка

Каква фуния да си купя?

Фунията (magwell) улеснява бързото поставяне на пълнителя. Не е задължителна за начало и изисква съвместимост с модела. Добави я, когато преминеш към състезателни темпове. Вземи чеклиста за екипировка

Какви ръкавици да си купя?

Тънки, плтно прилепнали ръкавици с добър захват — полезни в студено или дъждовно време. Не използвай дебели, които намаляват чувствителността на спусъка. Вземи чеклиста за екипировка

Какъв бутон за освобождаване на пълнителя?

Разширен бутон (mag release) улеснява бързата смяна на пълнителя. Избирай съвместим с модела и тренирай смяната, докато стане автоматична. Не е задължителен за начало. Вземи чеклиста за екипировка

Бутон за задръжка

Бутонът за задръжка на затвора помага при разглобяване и диагностика. Някои модели имат разширени версии за по-лесен достъп. Не е необходима покупка за начинаещи. Вземи чеклиста за екипировка

Мерник и мушка

Стандартните мерни прибори са надеждни. Различни варианти — с контрастни точки или fiber optic — подобряват видимостта. Започни с фабричните и смени, ако търсиш по-добра видимост. Вземи чеклиста за екипировка

Спусък

Добрият спусък е плавен и предвидим. Настройките и смяната на спусков механизъм са деликатна работа — доверявай се на професионалист. Първо усвои техниката с фабричния спусък. Вземи чеклиста за екипировка